

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předložila studentka: Bc. Jana Krausová

Název: Příroda a životní podmínky na Kladensku po ukončení hornické činnosti a jejich vnímání žáky základní školy

Oponentka: RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.

1. CÍLE A HYPOTÉZY (uveďte, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny):

Cíl práce je srozumitelně popsán v úvodní kapitole, v podstatě byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.):

Předložená práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teorie začíná velmi důkladným popisem oblasti Kladenska, pokračuje problematikou těžby uhlí na Kladensku, jeho vlivy na celou oblast a končí tematikou rekultivací po ukončení důlní a průmyslové činnosti. Vzhledem k zaměření práce a k tomu, že jejími cíli jsou i výzkum u žáků 2. stupně ZŠ a návrh projektu, zde autorka nepochopitelně zcela pomíjí didaktickou stránku problematiky (zařazení regionálního učiva do ŠVP kladenských škol, téma těžby a rekultivací v učebnicích a RVP, teorii projektové výuky apod.). Z tohoto důvodu považuji teoretickou část za poměrně jednostrannou.

V praktické části najdeme výzkum i didaktiku aplikaci. V první řadě autorka provedla dotazníkové šetření (nebo spíše přesněji výzkum znalostí žáků pomocí didaktického testu). Před šetřením byly stanoveny hypotézy (str. 60). Autorka si ovšem plete dotazníkové šetření s didaktickým testem. U dotazníkového šetření nejsou žádné správné odpovědi (viz str. 56), u didaktického testu ano. Zde bych doporučovala nastudovat příslušnou odbornou literaturu. Dotazník také není vůbec popsán, je uvedeno jen jeho plné znění bez komentáře a záměru autorky, a teprve v následující kapitole jsou hypotézy výzkumu (ty by ovšem měly předcházet konstrukci dotazníku). Výsledky jsou uvedeny v tabulkách i grafech a zbytečně se dublují (stačily by bohatě třeba jen grafy a práce by potom nebyla rozvláčná a dlouhá).

V navazující části práce autorka vytvořila návrh na školní projekt. Projekt začíná kapitolou „metodika“, spíše se jedná ale o jeho základní charakteristiku (metodika pro učitele popisuje „jak projekt vyučovat“). Formulaci výukových cílů nepovažuji za šťastnou (cíle by měly být kontrolovatelné – což u některých vašich cílů nejde, str. 84). Samotný projekt je zajímavý, ale pro využití dalšími učiteli by ho bylo nutné upravit, aby bylo jasné, co je návrh, co vlastní realizace a co ukázka prací žáků. V práci je vše smícháno dohromady, což snižuje srozumitelnost textu. Projekt autorka ověřila ve výuce, byl vyhodnocen i žáky. Vše je doplněno bohatou fotodokumentací.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.):

Práce obsahuje 113 stran textu a 10 stran příloh. Obsahuje všechny předepsané formální náležitosti včetně anglického i českého abstraktu. Je členěna do kapitol, jednotlivé části textu by mohly být více logicky provázané. Jazykový projev autorky je kultivovaný, text je téměř bez chyb, ale šlo by ho určitě zestručnit. Literatura je vhodně vybrána a většinou řádně citována. Popisek tabulky se umísťuje vždy nad ni. Plné znění dotazníku, pracovní list a ukázky prací žáků je lépe uvádět do přílohy, aby nerušily při sledování kontinuity textu.

4. KOMENTÁŘ OPONENTA(KY) (celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.):

Celkový dojem z práce je smíšený zejména proto, že autorka zcela volně zachází s didaktickou a pedagogickou terminologií, která pro ni nemá pevně stanovený obsah. Navíc ani nepoužívá odpovídající didaktické a pedagogické literární zdroje (zejména v metodické části). Pro mě jako didaktika je to zklamáním. Navržený projekt ovšem lze po úpravách využít v regionálně zaměřené výuce přírodopisu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (je nutné vzít v úvahu dobu trvání obhajoby, cca 15 min.):

- Vysvětlete rozdíl mezi dotazníkovým šetřením a didaktickým testem. Uveďte příklady literatury, ze které lze tyto informace zjistit.
- Proč jste zjišťovala pouze znalosti žáků, a ne i postoje, když v názvu práce je „...a jejich vnímání žáky základní školy“?
- Uveďte příklady správné formulace výukového cíle.

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ (doporučuji k obhajobě, nebo nedoporučuji k obhajobě):

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 14.5.2015

RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.